

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Nadejda Toma,

Judecătorii: Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan și Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului și de inculpat, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Stenga Anatolie xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.03.2016 – 24.06.2016;

Instanța de apel: 29.07.2016 – 22.02.2017;

Instanța de recurs: 05.02.2018 – 22.05.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 iunie 2016, Stenga Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 172 alin. (1) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- art. 164 alin. (2) lit. g) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- art. 172 alin. (2) lit. g) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Stenga Anatolie i-a fost stabilită definitiv pedeapsa 15 (cincisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Stenga Anatolie, la 01 decembrie 2015, aproximativ la ora 18:30, aflându-se la etajul 5, lângă conducta de deșeuri în scara blocului locativ nr. xxxxx din xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale în forme

perverse, contrar voinței, aplicând constrângerea psihică, manifestată prin amenințarea aplicării cuțitului și profitând de imposibilitatea de a se apăra și de a-și exprima voința în virtutea acțiunilor de amenințare, a întreținut un raport sexual în formă perversă, cauzând victimei xxxxx o daună fizică și morală.

Tot el, Stenga Anatolie, continuându-și acțiunile sale criminale, la 01 decembrie 2015, aproximativ la ora 19:00, după săvârșirea acțiunilor violente cu caracter sexual, acționând cu intenție, aflându-se în scara blocului locativ nr. xxxxx din xxxxx, amenințând-o pe cet. xxxxx cu aplicarea cuțitului, a impus-o să-l urmeze la domiciliul său situat în xxxxx, unde a ținut-o forțat între orele 19:00 și până la data de 02 decembrie 2015, ora 06:30, lipsind-o în mod ilegal de libertate și privând-o de posibilitatea de a se deplasa nestingherit, prin blocarea accesului de a pleca din locuința sa.

Tot el, Stenga Anatolie, continuându-și acțiunile sale criminale, la 01 decembrie 2015, aproximativ la ora 22:00, după răpirea și privarea de libertate a persoanei, aflându-se în locuința sa situată în xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, contrar voinței, aplicând constrângerea psihică și profitând de imposibilitatea de a se apăra și de a-și exprima voința în virtutea acțiunilor de capturare a victimei, a întreținut un raport sexual cu xxxxx, iar în timpul raportului sexual a aplicat permanent lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului, însoțite și cu înjosirea victimei în formă verbală, cauzând victimei o daună morală, precum și suferință fizică.

Tot el, Stenga Anatolie, continuându-și acțiunile sale criminale, la 02 decembrie 2015, aproximativ la ora 03:00, aflându-se în locuința sa situată în xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, contrar voinței, aplicând constrângerea psihică, și profitând de imposibilitatea de a se apăra și de a-și exprima voința în virtutea acțiunilor de capturare a victimei, a întreținut rapoarte sexuale în formă perversă cu cet. xxxxx, în mod repetat pe parcursul câtorva ore încontinuu, iar în timpul rapoartelor sexuale a aplicat permanent lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului, însoțite și cu înjosirea victimei în formă verbală, cauzând victimei o daună morală, precum și suferință fizică.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza:

- art. 172 alin. (1) Cod penal, acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea ei de a se apăra sau de a-și exprima voința;

- art. 164 alin. (2) lit. g) Cod penal, răpirea unei persoane cu aplicarea armei;

- art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea ei de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșit cu o deosebită cruzime;

- art. 172 alin. (2) lit. g) Cod penal, acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea ei de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșit cu deosebită cruzime.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Stenga Anatolie, condamnat în baza art. art. 172 alin. (1), 164 alin. (2) lit. g), 171 alin. (2) lit. f), 172 alin. (2) lit. g) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, 4 ani închisoare;
- în baza art. 164 alin. (2) lit. g) Cod penal, 8 ani închisoare;
- în baza art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal, 8 ani închisoare;
- în baza art. 172 alin. (2) lit. g) Cod penal, 8 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili definitiv lui Stenga Anatolie pedeapsa închisorii, pe termen de 25 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului, considerând-o prea blândă. În acest sens a remarcat, că circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost stabilite, iar drept circumstanțe agravante au fost stabilite săvârșirea infracțiunilor în stare de ebrietate, precum și săvârșirea infracțiunii prin batjocorirea victimei.

La fel, prima instanță a stabilit că inculpatul anterior a mai fost condamnat, are antecedente penale, fiind stabilită recidiva periculoasă, se caracterizează negativ, nu se află la evidența medicului narcolog, nu este căsătorit, nu are copii minori sau alte persoane la întreținere, nu este angajat în câmpul muncii.

În opinia apelantului, pedeapsa penală stabilită inculpatului nu-și va atinge scopul său primordial de a preveni și a combate săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea persoanei vinovate, cât și din partea altor persoane, deoarece termenul pedepsei stabilit de către instanță este prea mic pentru astfel de infracțiuni.

3.1. Avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului, la fel a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu numirea expertizei dactiloscopice în privința cuțitului recunoscut drept corp delict pe dosar și pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță a aplicat eronat norma materială, deoarece învinuirea adusă inculpatului, este bazată pe declarațiile părții vătămate, xxxxx, care au fost neconsecvente în perioada urmăririi penale și în ședința primei instanțe și pe declarațiile martorilor cărora partea vătămată le-a povestit despre aceste acțiuni.

La dosar nu au fost prezentate probe obiective ale raportului sexual sau a satisfacerii poftei sexuale în forme perverse de către inculpat cu partea vătămată.

Potrivit rapoartelor de expertiză s-a stabilit cu certitudine că semne obiective de săvârșire a raportului sexual sau a altor acțiuni sexuale nu au fost depistate nici pe corpurile lui xxxxx și Stenga Anatolie, nici pe corpurile delictelor anexate la dosar.

A mai relevat, că cuțitul recunoscut drept corp delict la dosar a fost special aruncat în camera inculpatului, iar în acest sens urma a fi efectuată o expertiză dactiloscopică pentru a stabili dacă pe el sunt urme de amprente ale inculpatului, deoarece acesta nu a amenințat pe nimeni.

3.2. Inculpatul a depus cerere de apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului inculpatul a invocat, că la 01 decembrie 2015, xxxxx, venise la el acasă și l-a rugat să petreacă noaptea la el, explicându-i că prietenul ei a supărat-o și nu se poate duce la apartamentul închiriat, unde locuia în vecinătate. Totodată, acasă se afla și mama acestuia, care i-a permis să rămână. Discutând cu ea, aceasta a cerut să-i împrumute 100 euro, pentru a plăti chiria pentru apartamentul unde locuia temporar, totodată i-a dat telefonul său mobil ca aceasta să-și sune prietenele. Dimineața devreme, xxxxx s-a trezit și i-a spus că se duce la lucru. I-a mulțumit pentru ajutor și s-a interesat cine este înscris în apartamentul lor. L-a rugat să vorbească cu mama sa pentru a o înscrie temporar la ei, deoarece ea nu are viză de reședință în Chișinău și are probleme cu serviciul, însă ultimul i-a refuzat. A specificat că, după plecarea ei a observat că din camera sa a dispărut un ceas de mână, iar din bucătărie a dispărut cuțitașul familiei sale. A sunat-o pentru a se interesa de ce ea a procedat așa, dar a închis telefonul.

A notat apelantul că, la 03 decembrie 2015, a fost reținut și i s-a înaintat învinuirea, la care a explicat procurorului că este nevinovat. I-a cerut procurorului efectuarea confruntării cu xxxxx, dar cerința i-a fost respinsă. A cerut ca să-i i-a amprente digitale ale xxxxx de pe cuțitul care a fost furat de la familia sa din bucătărie și care a fost pus sub dulapul din camera sa, unde xxxxx a petrecut noaptea, însă procurorul i-a refuzat.

Apelantul a mai indicat că, prima instanță nu a audiat toți martorii apărării și nu a luat în considerare faptul că xxxxx a mințit organul de urmărire penală, nu a fost efectuată confruntarea cu partea vătămată, care și-a schimbat declarațiile după efectuarea expertizei medico-legale. În plus, prima instanță nu a ținut cont de faptul că are o mamă în vârstă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, admis apelul declarat de avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului, casată parțial sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Stenga Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 171 alin. (1) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- art. 172 alin. (1) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, în baza art. art. 172 alin. (1), 164 alin. (2) lit. g), 171 alin. (1), 172 alin. (1) Cod penal, lui Stenga Anatolie i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 11 (unsprezece) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a constatat, că prima instanță a stabilit incorect starea de fapt și eronat a ajuns la concluzia condamnării inculpatului Stenga Anatolie în baza art. 171 alin. (2) lit. f) și art. 172 alin. (2) lit. g) Cod penal, din motivul că în

faptele acestuia nu se regăsește circumstanța agravantă „*cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice*”.

Totodată, instanța de apel a conchis, că referitor la constatarea vinovăției inculpatului Stenga Anatolie în baza art. 171 alin. (1), art. 164 alin. (2) lit. g) Cod penal, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță, nefiind identificate temeiuri de casare a sentinței în această parte.

Astfel, instanța de apel a stabilit că deși inculpatul nu a recunoscut vinovăția, vina acestuia în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (1), art. 164 alin. (2) lit. g), art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal, este dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate xxxxx, declarațiile martorilor, xxxxx precum și prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și administrate în ședința de judecată a instanței de apel și anume: raportul de expertiză medico-legală nr. 6005/S din 28 decembrie 2015 (f.d. 33-34, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 37 din 24 februarie 2016 (f.d. 48-49, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 6011/S din 18 decembrie 2015 (f.d. 40-41, vol.I); procesul-verbal din 02 decembrie 2015 privind recunoașterea după fotografie (f.d. 12-13, vol.I); procesul-verbal de percheziție din 03 decembrie 2015 (f.d. 18-20, vol.I); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 08 decembrie 2015 (f.d. 22-23, vol.I); ordonanța de recunoaștere și atașare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d. 24, vol.I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului (f.d. 25-29, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului (f.d. 52-55, vol.I); procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 17 februarie 2016 (f.d. 75, vol.I); raportul de evaluare psihologică prin care s-a stabilit că: abuzul sexual și violența psihologică prin care a trecut xxxxx au determinat apariția unei stări de neliniște, frică și insecuritate, sentiment de culpabilitate, nesiguranță, subestimare, vulnerabilitate, neîncredere în oameni, rușine, flash-back-uri (amintiri despre evenimentele traumatizante de viol care invadează conștiința persoanei) (f.d. 156-157, vol.I).

Referitor la învinuirea adusă inculpatului Stenga Anatolie în baza art. 172 alin. (1) și art. 172 alin. (2) lit. g) Cod penal instanța de apel a constatat că inculpatul Stenga Anatolie, la 01 decembrie 2015, aproximativ la ora 18:30, aflându-se la etajul 5, lângă conducta de deșeuri în scara blocului locativ xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale în forme perverse, contrar voinței, aplicând constrângerea psihică, manifestată prin amenințarea aplicării cuțitului și profitând de imposibilitatea de a se apăra și de a-și exprima voința, în virtutea acțiunilor de amenințare, a întreținut un raport sexual în formă perversă cu cet. xxxxx, cauzând victimei o daună fizică și morală.

Tot el, Stenga Anatolie, continuându-și acțiunile sale criminale, la 02 decembrie 2015, aproximativ la ora 03:00, aflându-se în locuința sa situată în xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, contrar voinței, aplicând constrângerea psihică, și profitând de imposibilitatea de a se apăra și de a-și exprima voința în virtutea acțiunilor de capturare a victimei, a întreținut rapoarte sexuale în formă perversă cu cet. xxxxx, în mod repetat pe parcursul câtorva ore încontinuu, iar în timpul rapoartelor sexuale a aplicat permanent

lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului, însoțite și cu înjosirea victimei în formă verbală, cauzând victimei o daună morală, precum și suferință fizică.

Instanța de apel a reținut, că în acțiunile inculpatului lipsește circumstanța agravantă de la lit. g), alin. (2) art. 172 Cod penal, or, organul de urmărire penală și-a întemeiat învinuirea în acest sens prin faptul că inculpatul Stenga Anatolie, în timpul acțiunilor perverse a aplicat permanent părții vătămate, cu mâinile lovituri peste diferite părți ale corpului acesteia.

Or, acest fapt nu atestă deosebita cruzime la săvârșirea infracțiunii ci este o expresie a constrângerii aplicate de inculpat în vederea satisfacerii poftei sexuale în forme perverse.

În acest context, instanța de apel a considerat necesar de a recalifica acțiunile inculpatului Stenga Anatolie, în baza art. 172 alin. (1) Cod penal și anume: satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere psihică a persoanei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința.

Referitor la învinuirea adusă inculpatului Stenga Anatolie în baza art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal, instanța de apel a constatat, că inculpatul Stenga Anatolie, continuându-și acțiunile sale criminale, la 01 decembrie 2015, aproximativ la ora 22:00, după răpirea și privarea de libertate a persoanei, aflându-se în locuința sa situată în xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, contrar voinței, aplicând constrângerea psihică și profitând de imposibilitatea de a se apăra și de a-și exprima voința în virtutea acțiunilor de capturare a victimei, a întreținut raport sexual cu cet. xxxxx, iar în timpul raportului sexual a aplicat permanent lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului, însoțite și cu înjosirea victimei în formă verbală, cauzând victimei o daună morală, precum și suferință fizică.

Instanța de apel a punctat, că vinovăția inculpatului, Stenga Anatolie, în comiterea infracțiunii în baza art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal, a fost pe deplin dovedită prin materialele cauzei, și anume: declarațiile părții vătămate, xxxxx, fapt despre care atestă și mesajele transmise de partea vătămată, xxxxx, martorului xxxxx.

În plus, prezența acțiunii principale dar și a celei adiacente rezultă din rapoartele de expertiză medico-legale și de evaluare psihologică.

Astfel, reieșind din cele enunțate instanța de apel a constatat, că acțiunile inculpatului, Stenga Anatolie, urmează a fi calificate conform prevederilor art. 171 alin. (1) Cod penal.

În ceea ce privește circumstanța agravantă indicată la lit. f) alin. (2) art. 171 Cod penal, instanța de judecată a reținut, că aceasta nu se atestă în speță, deoarece aplicarea loviturilor cu mâinile peste corpul victimei în timpul raportului sexual nu întrunește semnele caracteristice deosebitei cruzimi.

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a reținut prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

vinovatului. Instanța de apel nu a stabilit careva circumstanțe atenuante sau agravante în privința inculpatului conform prevederilor art. art. 76, 77 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat, că prima instanță în mod incorect a reținut în sarcina inculpatului circumstanțele agravante săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate și săvârșirea infracțiunii prin batjocorirea victimei.

Or, săvârșirea infracțiunii prin batjocorirea victimei nu se realizează circumstanțelor agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, iar norma legală citată prevede expres și exhaustiv circumstanțele agravante care pot fi reținute de instanța de judecată.

Instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite de inculpatul Stenga Anatolie, care a comis patru infracțiuni mai puțin grave și grave, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat de mai multe ori, săvârșind prezentele infracțiuni în stare de recidivă periculoasă, nu și-a recunoscut vina, considerând că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate lui Stenga Anatolie, nu poate fi atinsă decât prin aplicarea pedepsei închisorii.

Instanța de apel a notat, că prima instanță la aplicarea pedepsei față de inculpatul, Stenga Anatolie, pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (1) și art. 164 alin. (2) lit. g) Cod penal, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal și l-a stabilit categoria și mărimea pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5. Avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului invocă, că instanța de apel a aplicat eronat norma materială, deoarece învinuirea lui Stenga Anatolie este bazată doar pe declarațiile părții vătămate xxxxx, care au fost neconsecvente în perioada urmăririi penale și în ședința primei instanțe, precum și pe baza declarațiilor martorilor cărora partea vătămată le-a povestit despre aceste acțiuni.

Sușține recurentul că organul de urmărire penală nu a prezentat probe obiective privind raportul sexual sau satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse. Or, conform expertizelor medico-legale, s-a stabilit cu certitudine că semne obiective de săvârșire a raportului sexual sau a altor acțiuni sexuale nu au fost depistate nici pe corpurile lui xxxxx și Stenga Anatolie, nici pe corpurile delictelor anexate la dosar. Alte probe nu există. Toate aceste împrejurări aduc dubii rezonabile în probarea comiterii violului și acțiunilor violente cu caracter sexual în privința victimei xxxxx.

Relevă apărarea că xxxxx este unicul martor ocular, însă declarațiilor acesteia instanța de judecată nu le-a dat apreciere în nici un fel, mai mult ca atât nu s-a expus asupra faptului de ce a refuzat numirea expertizei dactiloscopice privind stabilirea faptului dacă pe cușitul ridicat din apartamentul acestuia sunt amprente inculpatului, ale părții vătămate sau ale colaboratorilor de poliție.

Pe parcursul urmăririi penale, cât și a examinării cauzei inculpatul a solicitat numirea expertizei date, iar Stenga Anatolie neagă faptul că a amenințat cu cuțitul pe cineva, invocă faptul că acest cuțit special a fost aruncat la el în cameră de către partea vătămată sau ofițerii de poliție cu scopul de a-l incrimina.

Atât procurorul, cât și instanța de judecată au respins acest demers ca neîntemeiat, astfel îngrădindu-i inculpatului dreptul de a prezenta probe întru nevinovăția sa precum și accesul liber la justiție. Iar instanța de apel, de asemenea l-a privat de dreptul la un proces echitabil și la egalitatea armelor într-un proces refuzând de asemenea numirea acestei expertize.

5.1. Inculpatul, la fel contestă hotărârile judecătorești cu recurs ordinar, solicitând rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare

În argumentarea cererii, menționează recurentul că dosarul în privința sa a fost fabricat și toate probele acușării sunt indirecte.

În ședința de judecată partea vătămată a negat faptul că a fost amenințată cu un cuțit și că ar fi întreținut relații sexuale cu inculpatul.

Deși partea vătămată a menționat că a fost lovită de către inculpat, rapoartele de expertiză medico-legală nu au confirmat declarațiile acesteia.

Consideră că procurorul a încălcat prevederile art. 113 Cod de procedură penală, și greșit a respins cerința privind numirea expertizei dactiloscopice în privința cuțitului care a fost găsit în camera sa.

Mai evidențiază, că potrivit declarațiilor martorilor, în seara respectivă partea vătămată a telefonat prietenelor sale și le-a comunicat că ea va rămâne să înnopteze la un băiat pe nume Tolic și că la ea totul este bine.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În opinia acuzatorului de stat, instanța de apel corect a reținut încadrarea juridică a faptelor săvârșite de inculpat.

Totodată, în acțiunile organului de urmărire penală nu au fost admise încălcări ale prevederilor legislației procesual penale ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

7. Judecând recursurile ordinare declarate și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele motive.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În susținerea concluziei formulate instanța de recurs menționează, că argumentele invocate de recurenți își găsesc reflectare în temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În acest context, Colegiul notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs remarcă că sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror (f.d. 97, vol.II), de către avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului (f.d. 100, vol.II) și de către inculpat (f.d. 85, 91-92, vol.II). Astfel, deși în partea introductivă și descriptivă a deciziei atacate este menționat că se judecă și apelurile inculpatului Stenga Anatolie, fiind desfășurate și argumentele acestuia în dezacord cu soluția primei instanțe, Colegiul penal atestă că instanța de apel a *omis în partea dispozitivă a deciziei să se expună referitor la soluția adoptată în privința apelurilor declarate de inculpat.*

Mai mult, în motivarea deciziei sale instanța de apel nu s-a pronunțat referitor la argumentele apelurilor declarate de inculpat, pe când potrivit jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, confruntându-le cu întreg materialul probator al cauzei.

Temeiurile expuse în pct. 3.2. din prezenta decizie, de fapt, sunt fondul apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a drepturilor omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești.

Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011*).

De asemenea, Colegiul penal statuează, că potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

În sensul aceste norme este de înțeles, că sentința urmează a fi expusă în mod consecvent, ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs reține, că pronunțându-se referitor la învinuirea adusă inculpatului în baza art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal, instanța de apel a menționat mai întâi că vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin declarațiile părții vătămate, xxxxx, fapt despre care atestă și mesajele transmise de partea vătămată, xxxxx, martorului xxxxx, ca ulterior instanța să conchidă în mod divergent că acțiunile inculpatului, Stenga Anatolie, urmează a fi calificate conform prevederilor art. 171 alin. (1) Cod penal, deoarece circumstanța agravantă indicată la lit. f) alin. (2) art. 171 Cod penal, nu se atestă în speță, întrucât aplicarea loviturilor cu mâinile peste corpul victimei în timpul raportului sexual nu întrunește semnele caracteristice deosebitei cruzimi.

Așa fiind, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că la judecarea cauzei instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului și de inculpat, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, în cauza penală în privința lui **Stenga Anatolie xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Pronunțată integral la **21 iunie 2018.**

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan

Victor Boico